

Dryckesautomater Region Västerbotten

Bakgrund

- SKL Kommentus tecknar dryckesavtal 2013
- Beslut i exekutiv ledningsgrupp 2015-03-23

”Såväl kostnaderna för samtliga anslutna maskiner enligt detta ramavtal som intäkterna från varje maskin ska redovisas centralt.”

- Regionen beslutar att delta i Kommentus avtalet år 2016

Nuvarande avtal med Selecta

- Personalkaffe
- 223 st. avtal för dryckesautomater inom regionen
- Servicepaket 1 (11 st. serviceinsatser/år), övrig service debiteras
- Kaffe-, te-sortiment
- Leveranser av kaffe till beställande enhet (valfritt att beställa ur hela sortimentet)
- Betaltjänst Najax finns hos 71%. 29 procent har valt att inte betala för kaffet

Avtalstid

- Av totalt 223 avtal har 111 stycken förlängts, eller är på väg att förlängas p.g.a. att vi inte sagt upp avtalen.
- Det innebär att vi betalar ytterligare hyror i minst ett år till för maskiner som är betalda under första avtalstiden
- För varje gång uppsägning uteblir förlängs avtalen med ytterligare ett år

Betaltjänst Najax

- Årskostnad för Najax betaltjänst är 200 tkr (100 kr/mån/terminal)
- Transaktionskostnad är fyra procent/köp. Med nuvarande volym blir det 24 tkr/år
- Intäkt via betaltjänsten är en krona per servering. Total intäkt är ca 600 tkr/år
- Arbetstid som går åt till att utföra korttransaktionen är ca 30 sek/tillfälle.
600 000 transaktioner x 30 sek = 5 000 arbetstimmar/år!
- Regionens snittlön är 53 338 kr inkl. arbetsgivaravgift = timkostnad på 333 kr
- Kostnad för förlorad arbetstid är 1 665 tkr
- Total kostnad Najax: 1 889 tkr per år minus 600 tkr = 1 289 tkr

Kaffeböner

- Beställs av respektive enhet
- 28 olika kaffesorter
- Kaffepriser 80 – 212 kr/kg

Ex. på inköp av kaffeböner

Enhet	Kaffesort	Kartongstorlek	kartong kr	kr/kg
Skellefteå lasarett op	Pelican Rouge Buono WB	8 kg	963	120
Skellefteå lasarett op	Mio Benefico Espresso Fairtrade , eko		1700	212
Lövångers vårdcentral	Zoega Mollberg	6 kg	1328	162
Städsektionen NUS	Löfberg automat malet	6 kg	1019	110
Städsektionen NUS	Löfberg Fairtrade eko	6 kg	1367	151
Stöd och rehabilitering	Zoega Mollberg	6 kg	1110	185
TIVA NUS	Arvid Nordqvist Classic	6 kg	1055	175

Estimerat snittpris 159 kr/kg

Ekonomi dryckesautomater

År	Totalt	Hyra/Service	Kaffe/ te	Intäkt	Resultat
2018	6 771 712	1 859 039	4 912 673		
2019	7 435 857	2 005 020	5 430 837	600 000	-6 835 857 Notering: Exkl. Najax

Finansieringskostnad för åtta år (livslängd på maskinen)

<u>Kaffemaskin/storlek</u>	<u>Köp</u>	<u>Leasing</u>	<u>Hyra</u>	
Liten	14 500	15 370	32 352	
Mellan	18 495	19 610	41 952	
Stor	19 995	21 199	55 200	

Sammanfattning

- Intäkten på 600 tkr täcker endast 6,8 procent av kostnaden
- Betaltjänsten tar mycket arbetstid i anspråk
- Alla betalar inte för kaffet enligt beslut
- Fritt val av kaffesort är kostnadsdrivande
- Finns ingen analys av vilken storlek på maskin som krävs på arbetsplatserna – fel maskin på fel plats ger ökade kostnader
- Bristande avtalskontroll har lett till ofrivilliga förlängningar av avtal
- Hyra är det sämsta finansieringsalternativet - generellt

Åtgärdsförslag

- Ta bort betaltjänsten
- Begränsning av kaffeval till en sort
- Begränsning till två maskinstorlekar
- Sluta hyra utrustning till fördel för köp eller leasing
  - Separat förhandling med leverantör och Kommentus

Effekt om åtgärdsförslag genomförs

Kostnad per år

<u>Kostnadsslag</u>	<u>Nuvarande kostnad</u>	<u>Leasing</u>	<u>Köp</u>
Finansiering maskiner	2 005 020	1 299 000	1 267 620
Najax hyra	200 000	0	0
Transaktionskostnad	24 000	0	0
Förlorad arbetstid	1 665 000	0	0
Kaffe	5 430 837	3 415 000	3 415 000
Intäkt Najax	-600 000	0	0
Summa	8 724 857	4 714 000	4 682 620

Förutsättningar:

Kaffet styrs till en sort som kostar ca 100 kr

Kaffemaskiner styrs till liten och mellan stor modell

Bryggtiden är densamma oavsett storlek. Skillnaden är främst storleken på behållaren för kaffebönor

Skillnaden mot dagens upplägg är 4 Mkr per år inklusive arbetstid.
2,4 Mkr utan arbetstid inräknad

Finansieringskostnaden inkluderar serviceavtal 195 kr/maskin/månad = 521 820 kr/år

Vid köp är avskrivningen räknad på fem år och även leasingtiden

Mål förhandling med Selecta 2020-02-04

- I första hand köpa ut samtliga maskiner från hyresavtalen. I andra hand köpa ut redan förlängda avtal och de som är på väg in i förlängning nu, och resterande avtal när avtalad hyresperiod går ut. I tredje hand säga upp alla avtal för upphörande vid respektive avtalsslut. Beroende på kostnad för respektive alternativ välja det som på sikt blir bäst
- Fortsättningsvis finansieras maskiner genom köp eller leasing med utköpsrätt vid avtalsslut
- Skapa en flexibel maskinpark där byte av maskin och omplaceringar är enkelt och kostnadseffektivt
- Serviceavtal tecknas med leverantören
- Kaffe och andra tillbehör köps av servicegivaren
- Kaffebeställningar styrs om till en sort av bönor

Finansiering, generellt

Hyresavtal är för det mesta ett dåligt alternativ. Hyresobjektet blir aldrig regionens egendom och risken är stor att regionen betalar för mycket.

Exempel på det är förlängningar och indexuppräknningar av hyresbeloppet.

Ska vi finansiera är i första hand leasing att föredra. Där kan vi bestämma ett restvärde vid avtalsslutet som baseras på objektets pris, t ex 10% av ursprungspriset. Det är vad vi får köpa objektet för vid avtalets upphörande. Inga förlängningar sker.

Förslag är att vi upphandlar finansbolag där vi är med och bestämmer vilka villkor som ska gälla, och som även kan användas vid annan finansiering.